

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2017. ГОДИНУ

Београд, 2018. године

САДРЖАЈ:

1.	УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ	3
2.	ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ	3
2.1	Акти које је донело Министарство	3
2.2	Акти које је донела Влада	4
2.3	Други Акти	4
2.4	Смернице	4
3.	АНАЛИЗА ПОВРЕДА НА РАДУ	5
3.1	Преглед повреда на раду према претежној делатности послодавца.....	5
3.2	Преглед повреда према броју запослених код послодавца.....	6
3.3	Преглед повреда на раду према извору повреде.....	7
3.4	Преглед повреда на раду према узроку повреде.....	9
3.5	Преглед повреда на раду према природи повреде.....	10
3.6	Преглед повреда на раду према повређеном делу тела.....	10
3.7	Преглед повреда на раду према дану у седмици	12
3.8	Преглед повреда на раду према старосној доби повређеног-е у тренутку када је претрпео-ла повреду.....	13
3.9	Преглед повреда на раду према полу.....	14
3.10	Републички фонд за здравствено осигурање	15
3.11	Кривични поступак.....	15
3.12	Прекршајни поступак	15
4.	УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ПОСЛОВИ	19
4.1	Стручни испити.....	19
4.1.1	Стручни испити за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица	19
4.1.2	Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта и стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова ..	20
4.2	Лиценце у области безбедности и здравља на раду	21
4.3	Мишљења	22
5.	САРАДЊА НА МЕЂУНАРОДНОМ И НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ	23
5.1	Сарадња на међународном нивоу.....	23
5.2	Процес придруживању ЕУ	23
5.3	Сарадња на националном нивоу.....	24
6.	ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	25
6.1	Едукација у области безбедности и здравља на раду.....	25
6.2	Национална признања из области безбедности и здравља на раду	26
6.3	Манифестације	28
7.	САВЕТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ	29

1. УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

У складу са одредбама члана 60. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 91/15 и 113/17- др. закон), Управа за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Управа) као орган у саставу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије има основну обавезу да се стара о хармонизацији – усаглашавању прописа са прописима ЕУ и МОР-а, прикупља и анализира податке о повредама на раду, професионалним обољењима, болестима у вези са радом и појавама које утичу на здравље запослених, врши надзор над радом правних лица и предузетника као и одговорних лица са лиценцом и припрема предлоге решења за издавање и одузимање лиценци, организује саветовања, врши едукацију запослених, послодаваца, лица за безбедност и здравље на раду, инспектора и др., објављује различите материјале и информише јавност о стању у области безбедности и здравља на раду, подстиче образовање и развијање културе рада у области безбедности и здравља на раду, стара се о додели националних признања у области безбедности и здравља на раду и организује полагање стручних испита.

У Управи је запослено седам лица, и то:

- 1 државни службеник на положају;
- 5 државних службеника (2 дипл. правника и 3 дипл. инжењера);
- 1 намештеник за административно-техничке послове.

2. ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ

2.1 Акти које је донело Министарство

У 2017. години припремљени су и донети следећи прописи:

1. Правилник о изменама и допунама Правилника о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком („Службени гласник РС”, број 53/17);

2. Правилник о програму усавршавања знања и другим питањима у вези са усавршавањем знања лица за безбедност и здравље на раду („Службени гласник РС”, број 108/17);

3. Правилник о изменама и допунама Правилника о обезбеђивању ознака за безбедност и здравље на раду („Службени гласник РС”, број 108/17);

4. Правилник о изменама и допунама Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању хемијским материјама („Службени гласник РС”, број 117/17);

5. Правилник о изменама и допунама Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању карциногенима или мутагенима („Службени гласник РС”, број 117/17);

6. Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области радних односа и безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, број 117/17);

7. Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите („Службени гласник РС”, број 117/17);

8. Правилник о облику и начину вршења унутрашње контроле инспекције у области радних односа и безбедности и здравља на раду и у области социјалне заштите („Службени гласник РС”, број 118/17).

2.2 Акти које је донела Влада

1. Уредба о утврђивању опасног рада за децу („Службени гласник РС”, број 53/17).

2.3 Други Акти

1. Решење о разрешењу председника и чланова Савета за безбедност и здравље на раду („Службени гласник РС”, број 13/17).

2. Решење о именовану председника и чланова Савета за безбедност и здравље на раду („Службени гласник РС”, број 13/17).

3. Решење о образовању Радне групе за припрему Нацрта закона о безбедности и здрављу на раду, број: 011-00-0002/2/2017-01 од 18.09.2017. године;

4. Решење о образовању Радне групе за припрему Предлога стратегије безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2018. до 2022. године са Акционим планом за спровођење Стратегије безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2018. до 2022. године, број: 110-00-00003/2017-01 од 18.09.2017. године;

5. Решење о образовању Радне групе за припрему вођења статистике повреда на раду према европској методологији ESAW, број: 119-01-00007/2017-01 од 12.10.2017. године.

2.4 Смернице

1. Смернице за безбедан и здрав рад на отвореном при условима ниских температура

3. АНАЛИЗА ПОВРЕДА НА РАДУ

На основу одредбе члана 7. Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу („Службени гласник РС”, бр. 72/06, 84/06-исправка и 4/16), послодавци су доставили Управи укупно 10.213 извештаја о повредама на раду. Број повреда на раду према тежини повреде приказан је у Табели 1.

Табела 1

Смртне повреде на раду	9
Тешке повреде на раду	898
Тешке повреде (при доласку, одласку са посла)	677
Лаке повреде	8.628
Укупно:	10.213

Управа је извршила анализу укупно 907 повреду на раду (9 смртних и 899 тешких повреда на раду) које су се догодиле у 2017. години на радном месту. Тешке повреде које су се догодиле при доласку и одласку са посла нису предмет ове анализе.

Подаци су анализирани и приказани табеларно и графички према следећим категоријама:

- 1) Претежна делатност послодавца;
- 2) Број запослених код послодавца;
- 3) Извор повреде;
- 4) Узрок повреде;
- 5) Природа повреде;
- 6) Повређени део тела;
- 7) Дан у седмици када се догодила повреда;
- 8) Старосна доб повређеног/е у тренутку када је претрпео/ла повреду на раду;
- 9) Пол повређеног/е.

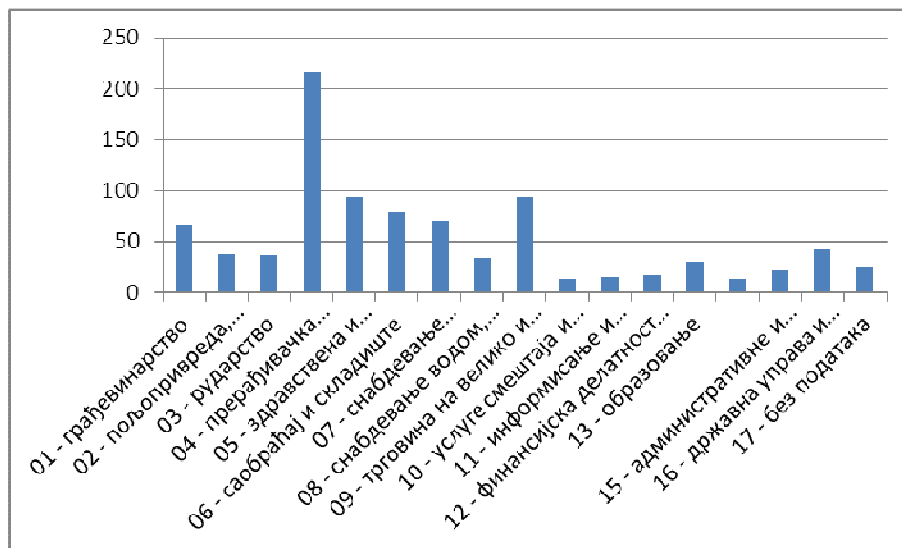
3.1 Преглед повреда на раду према претежној делатности послодавца

У 2017. години број тешких и смртних повреда на раду према претежној делатности послодавца приказан је у Табели 2 и дијаграму.

Табела 2

претежна делатност	број повреда	%
01 - грађевинарство	67	7.39
02 - пољопривреда, шумарство и рибарство	37	4.08
03 - рударство	36	3.97
04 - прерађивачка индустрија	216	23.81
05 - здравствена и социјална заштита	94	10.36

06 - саобраћај и складиште	79	8.71
07 - снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (осим трговине и гасовитим горивима преко гасоводне мреже)	71	7.83
08 - снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	34	3.75
09 - трговина на велико и трговина на мало, поправка моторних возила и мотоцикала	94	10.36
10 - услуге смештаја и исхране	14	1.54
11 - информисање и комуникација	15	1.65
12 - финансијска делатност и делатност осигурања	17	1.87
13 - образовање	30	3.31
14 - стручне, научне, иновационе и техничке делатности	14	1.54
15 - административне и помоћне услужне делатности	22	2.43
16 - државна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	42	4.63
17 - без података	25	2.76
Укупно:	907	100.00

Највећи број повреда на раду забележен је у делатностима прерађивачке индустрије (23,81%), здравствене и социјалне заштите (10,36%), трговине на велико и трговини на мало, поправке моторних возила и мотоцикала (10,36%) и саобраћаја и складишта (8,71%).

3.2 Преглед повреда према броју запослених код послодавца

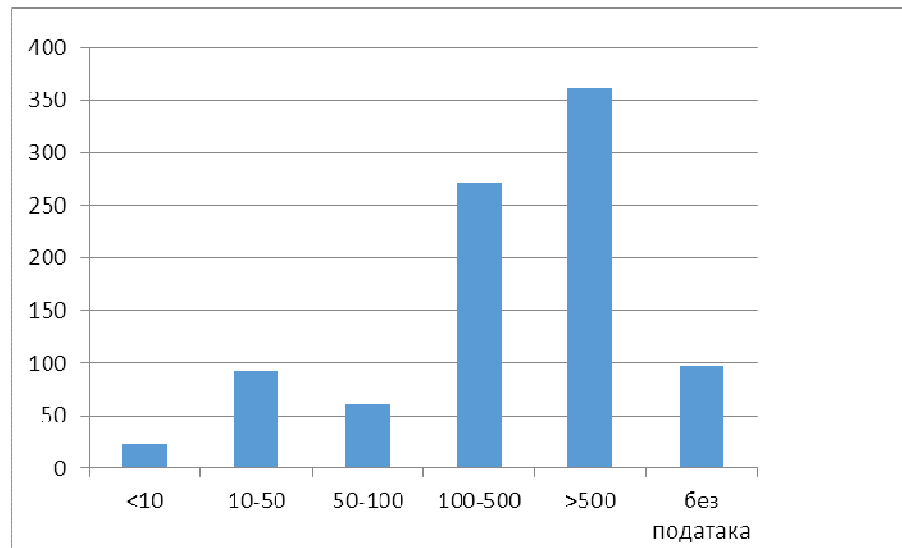
Број повреда на раду према броју запослених код послодавца приказан је у Табели 3.

Табела 3

Број запослених	број	%
<10	23	2.54

10-50	93	10.25
50-100	61	6.73
100-500	271	29.88
>500	362	39.91
без података	97	10.69
Укупно:	907	100.00

Према достављеним подацима, највећи број повреда у 2017. години догодио се код оних послодаваца који запошљавају више од 500 запослених (39,91%), као и код послодаваца који имају од 100-500 запослених (29,88%).

3.3 Преглед повреда на раду према извору повреде

Резултати анализе тешких и смртних повреда према извору повреде приказани су у Табели 4. Повреде на раду најчешће се дешавају приликом кретања запослених у објектима где се обавља рад (клизање, саплитање и сл.), помоћним просторијама, односно другим изворима у зависности од радне околине (34,95%), приликом употребе алата при обављању посла (19,96%) и при коришћењу машина и уређаја (16,87%), као што је приказано у Табели 4.

Табела 4

Извор повреде	број	%
1. Постројења	25	2.76
1.1 Енергетска постројења	15	1.65
1.2 Технолошка постројења	1	0.11
1.3 Постројења за хемијско-технолошке процесе	8	0.88
1.4 Постројења и инсталације за складиштење материја	1	0.11
2. Машине и уређаји	153	16.87

2.1 Уређаји и машине за прераду, механичку и топлотну обраду метала	31	3.42
2.2 Махине и уређаји за сечење шума	8	0.88
2.3 Пољопривредне машине и уређаји	4	0.44
2.4 Махине и уређаји за производњу папира	1	0.11
2.5 Махине и уређаји за производњу текстила	3	0.33
2.6 Грађевинске машине и уређаји	13	1.43
2.7 Махине и уређаји за израду гуме и гумених производа	2	0.22
2.8 Махине за производњу обуће	2	0.22
2.9 Махине и уређаји за производњу прехранбених производа и пића	14	1.54
2.10 Остала ненаведена постројења, машине и уређаји	75	8.27
3. Превозна средства	69	7.61
3.1 Превозна средства железничког саобраћаја	3	0.33
3.2 Превозна средства друмског саобраћаја	66	7.28
4. Транспортна средства	49	5.4
4.1 Средства за вертикални пренос терета	4	0.44
4.2 Лифтови	1	0.11
4.3 Средства за хоризонтални пренос терета	14	1.54
4.4 Остала транспортна средства	30	3.31
5. Електрични уређаји, справе, инсталације и алат	4	0.44
6. Скеле	7	0.77
7. Алат	181	19.96
7.1 Алат на механички погон	13	1.43
7.2 Ручни алат	19	2.09
7.3 Остала (средства) опрема	149	16.43
8. Извори зависно од процеса рада	60	6.62
8.1 Експлозивне материје	1	0.11
8.2 Хемијске штетности	8	0.88
8.3 Други извори зависно од процеса рада	51	5.62
9.Објекти	317	34.95
9.1 Објекти намењени за рад са пратећим објектима	60	6.62
9.2 Просторије и површине за кретање особа на раду	83	9.15
9.3 Помоћне просторије и њихове инсталације и уређаји	60	6.62
9.4 Фактори радне околине	12	1.32
9.5 Простори и површине изван објеката у којима се обавља рад	67	7.39
9.6 Други извори у зависности од радне околине	35	3.86
10. Остали извори повреда запослених	12	1.32
10.1 Животиње	5	0.55

10.2 Други учесници који се појављују као извори повреда запослених	7	0.77
11. Остали извори повреда запослених на раду који нису обухваћени претходно наведеним	14	1.54
12. без података	16	1.76
Укупно:	907	100.00

3.4 Преглед повреда на раду према узроку повреде

Најчешћи узрок повреда на раду је непримењивање, односно непоштовање посебних правила безбедности на раду (39,58%), извођење радне операције на начин противан правилима безбедности на раду (21,72%) и неисправност, клизавост и закрченост пролаза и површина с којих се обавља рад (12,79%) што је приказано у Табели 5.

Табела 5

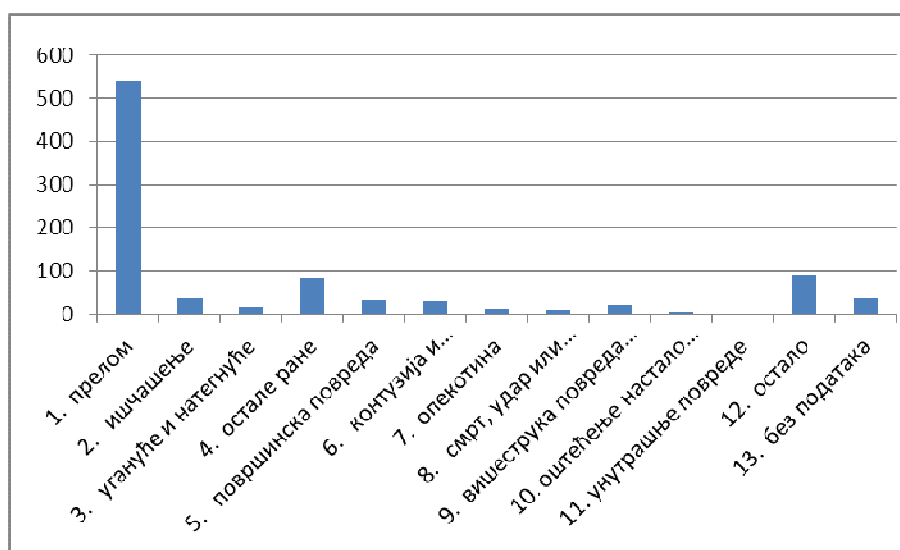
Узрок повреде	број	%
1. Неисправност средстава за рад	7	0.77
2. Неисправност, клизавост и закрченост пролаза и површина с којих се обавља рад	116	12.79
3. Неисправност заштитних ограда и других справа за заштиту од пада	7	0.77
4. Неисправност заштитних направа на опреми за рад	5	0.55
5. Смањење неодговарајућег осветљења	2	0.22
6. Неисправност заштите од случајног удара делова под напоном електричне енергије	2	0.22
7. Неисправност заштите од топлотног зрачења	3	0.33
8. Поремећај у технолошком процесу рада	9	0.99
9 Непримењена основна правила безбедности и здравља на раду	81	8.93
10. Извођење радне операције на начин противан правилима безбедности на раду	197	21.72
11. Извођење радне операције без употребе одговарајућег средства и опреме за личну заштиту на раду или неисправног личног заштитног средства	45	4.96
12. Замор запосленог због тешког и прековременог рада, недовољног одмора и сл.	28	3.09
13. Лоша организација рада	5	0.55
14. Непримењена посебна правила безбедности на раду	359	39.58
15. Противправно деловање трећег лица	17	1.87
16. Виша сила	3	0.33
17. без података	21	2.32
Укупно:	907	100.00

3.5 Преглед повреда на раду према природи повреде

Према природи повреда на раду, најчешће повреде су преломи (59,43%), остали разлози због којих долази до повреда на раду (9,70%) и остале ране (9,26%) што је приказано у Табели 6.

Табела 6

Природа повреде	број	%
1. прелом	539	59.43
2. ишчашење	34	3.75
3. угануће и натегнуће	17	1.87
4. остале ране	84	9.26
5. површинска повреда	32	3.53
6. контузија и нагњечење	29	3.20
7. опекотина	13	1.43
8. смрт, удар или опекотина услед дејства ел.енергије	9	0.99
9. вишеструка повреда разне природе	20	2.21
10. оштећење настало уласком страног тела у око, нос и сл.	4	0.44
11. унутрашње повреде	3	0.33
12. остало	88	9.70
13. без података	35	3.86
Укупно:	907	100.00

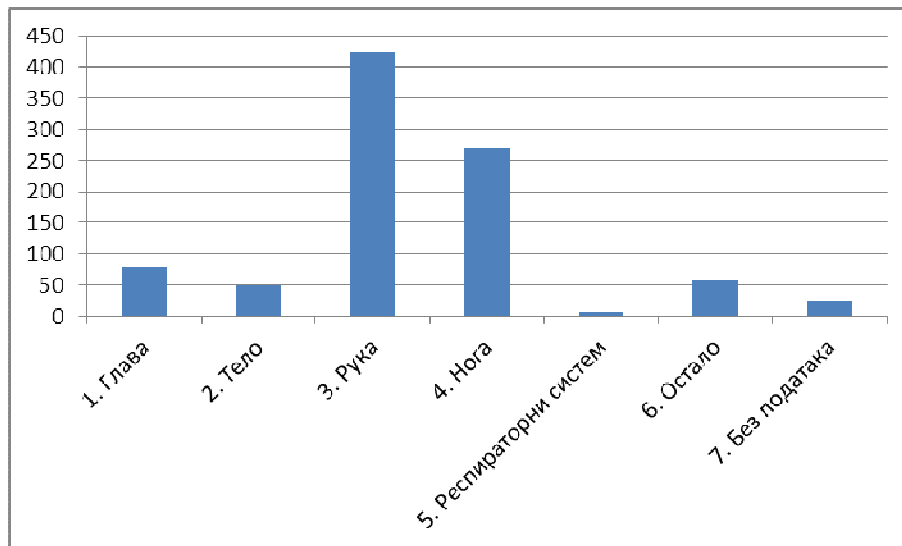
3.6 Преглед повреда на раду према повређеном делу тела

Када се анализирају повреде на раду према повређеном делу тела најчешће се дешавају повреде руке (46,64%), затим повреде ноге (29,77%) и главе (8,60%). Преглед повреда на раду према повређеном делу тела приказан је у Табели 7.

Табела 7

Повреда на раду према повређеном делу тела	број	%
1. Глава	78	8.60
1.1 глава	39	4.30
1.2 део главе који није наведен	3	0.33
1.3 вишеструка повреда главе	1	0.11
1.4 лице	6	0.66
1.5 око	13	1.43
1.6 ухо	1	0.11
1.7 уста	1	0.11
1.8 нос	7	0.77
1.9 врат	7	0.77
2. Тело	49	5.40
2.1 леђа	3	0.33
2.2 грудни кош	28	3.09
2.3 карлица	4	0.44
2.4 стомак	3	0.33
2.5 повреда трупа која није наведена	7	0.77
2.6 вишеструка повреда трупа	2	0.22
2.7 кук	2	0.22
3. Рука	423	46.64
3.1 прсти руке	167	18.41
3.2 шака	109	12.02
3.3 подлактица	44	4.85
3.4 лакат	57	6.28
3.5 надлактица	2	0.22
3.6 раме	41	4.52
3.7 вишеструка повреда руке	3	0.33
4. Нога	270	29.77
4.1 надколеница	10	1.10
4.2 колено	10	1.10
4.3 потколеница	60	6.62
4.4 скочни зглоб	68	7.50
4.5 стопало	83	9.15
4.6 прсти ноге	39	4.30

5. Респираторни систем	6	0.66
6. Остало	56	6.17
7. без података	25	2.76
Укупно:	907	100.00

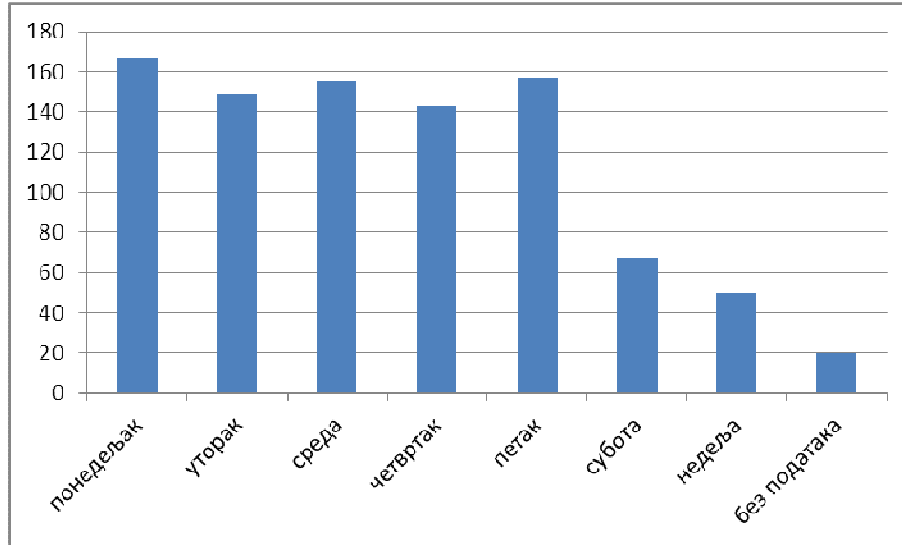

3.7 Преглед повреда на раду према дану у седмици

Највећи број повреда на раду догодио се током понедељка (18,30%) и петка (17,31%), а најмањи у данима викенда током суботе (7,39%) и недеље (5,51%), што је приказано у Табели 8.

Табела 8

Дан у седмици	број	%
понедељак	166	18.30
уторак	149	16.43
среда	155	17.09
четвртак	143	15.77
петак	157	17.31
субота	67	7.39
недеља	50	5.51
без података	20	2.21
Укупно:	907	100.00

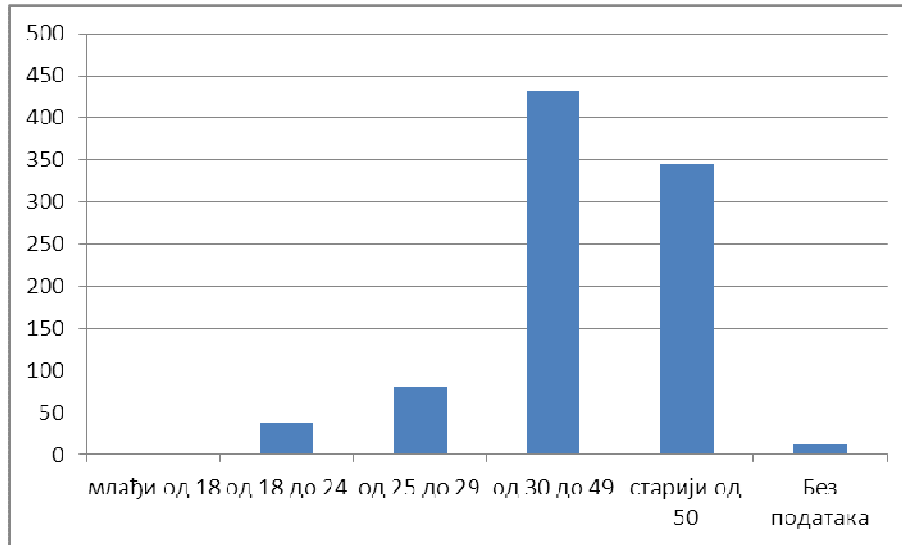

3.8 Преглед повреда на раду према старосној доби повређеног-е у тренутку када је претрпео-ла повреду

Према старосној доби повређеног највећи број повреда на раду (47,63%) забележен је код запослених у старосном добу од 30 до 49 година, што је приказано у Табели 9.

Табела 9

Старосна доб повређеног	број	%
млађи од 18	0	0.00
од 18 до 24	38	4.19
од 25 до 29	81	8.93
од 30 до 49	432	47.63
старији од 50	344	37.93
без података	12	1.32
Укупно:	907	100.00

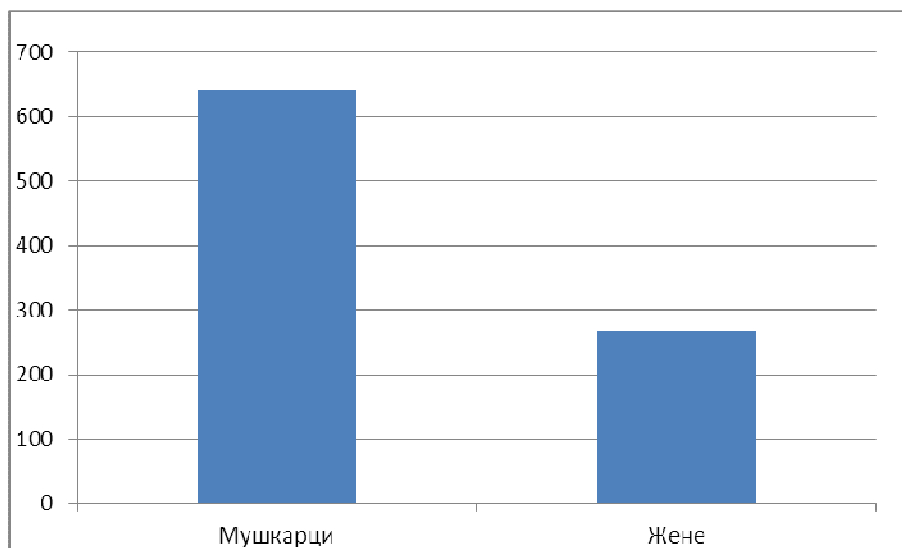

3.9 Преглед повреда на раду према полу

Када се анализира учесталост јављања повреда на раду у односу на пол мушкарци (70,56%) се значајно више повређују него жене, што је приказано у Табели 10.

Табела 10

Пол повређеног/е	број	%
Мушкарци	640	70.56
Жене	267	29.44
Укупно	907	100.00

3.10 Републички фонд за здравствено осигурање

Према подацима Републичког фонда за здравствено осигурање у периоду јануар – децембар 2017. године регистровано је 39 смртних, 3708 тешких и 17558 лаких повреда на раду.

Републички фонд за здравствено осигурање у 2017. години покренуо је 35 поступка накнаде штете због повреда на раду и професионалних обољења.

3.11 Кривични поступак

У 2017. години о броју кривичних пријава поднетих тужилаштвима на територији Републике Србије за непредузимање мера безбедности и здравља на раду услед којих је дошло до смртних, тешких и колективних повреда на раду, као и о исходима поступака по наведеним пријавама, Републичко јавно тужилаштво извршило је анализу кривичних дела из чл.169. КЗ, 280. КЗ и 281. КЗ, процесуираних у свим тужилаштвима на територији Републике Србије, и то:

- за кривично дело непредузимања мера заштите на раду из члана 169. Кривичног законика из претходног периода нерешено је 6 пријава, укупно је новопримљено 8 пријава, полиција и други државни органи поднели су 11 пријава, одбачене су пријаве против 2 лица и оптужена су 2 лица;

- за кривично дело изазивање опасности необезбеђењем мера заштите на раду из члана 280. Кривичног законика из претходног периода нерешено је 18 пријава, укупно је новопримљена 31 пријава, полиција и други државни органи поднели су 31 пријаву, 10 пријава поднела су оштећена лица, одбачене су пријаве против 10 лица и оптужено је 8 лица;

- за кривично дело непрописно и неправилно извођење грађевинских радова из члана 281. Кривичног законика из претходног периода нерешене су 2 пријаве, укупно је новопримљено 14 пријава, полиција и други државни органи поднели су 12 пријава, 3 пријаве поднела су оштећена лица, одбачена је пријава против 1 лица и оптужено је 1 лице.

3.12 Прекршајни поступак

У табели 11 приказани су обједињени подаци Министарства правде, за све прекршајне судове у Републици Србији, о броју поднетих захтева према Закону о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16-УС), броју решених предмета по основу поднетих захтева и изреченим новчаним казнама, и то: број поднетих захтева у 2017. години, број решених предмета у 2017. години, број предмета у којима је изречена новчана казна у износима до 100.000 динара, од 100.000-1.000.000 динара и преко 1.000.000 динара и броју предмета решених на други начин по Закону о прекршајима (опомена, одбачај захтева, обустава, окривљени ослобођен одговорности).

Табела 11

Прекршајни суд	Број поднетих захтева у 2017 год.	Број решених предмета у 2017 год.	Број предмета у којима је изречена новчана казна у износу:			Решено на други начин по Закону о прекршајима (опомена,одбачај захтева,обустава,окривљени ослобођен одговорности)	Напомена
			до 100.000	од 100.000-1.000.000	преко 1.000.000		
Београд	69	88	16	15		57	
Ваљево	65	10	2	6		2	
Лазаревац	2	1				1	
Лозница	19	13	5	2		6	
Младеновац	1	0					
Обреновац	4	3		1		2	
Пожаревац	21	8	4			4	
Смедерево	8	4	2	1		1	
Панчево	8	9	1	1		7	
Аранђеловац	11	11	6	3		2	
Горњи Милановац	5	1		1			
Јагодина	7						
Крагујевац	20	18	5	2		11	

Краљево	5	1		1			
Крушевац	50	18	6	8	1		3
Нови Пазар	15	5	3				2
Параћин	1	0					
Пожега	3	1	1				
Пријеполје	1	0					
Рашка	1	0					
Сјеница	0	0					
Трстеник	5	5	2	1			2
Чачак	26	4	1	1			2
Ужице	12	3	1	2			
Врање	17	11	1	2			8
Зајечар	11	2	1				1
Лесковац	9	7	4	1			2
Неготин	2	2					2
Ниш	34	1					1
Пирот	12	10	5	2			3
Прешево	0	0					
Прокупље	3	1					1
Бачка Паланка	17	9	7	1			1
Бечеј	5	2	2				
Вршац	2						
Зрењанин	9	2	1	1			
Кикинда	15	7	3	4			
Нови Сад	53	11	3	1			7

Шабац	12	37	11	1		25	
Рума	18	2				2	решено спајањем ова предмета
Сента	19	3	1			2	
Сомбор	1	0					
Сремска Митровица	13	7	5	1		1	
Суботица	29	8	4	2		2	
Косовска Митровица							
Укупно:	640	325	103	61	1	160	

4. УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ПОСЛОВИ

4.1 Стручни испити

4.1.1 Стручни испити за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица

Управа је у 2017. години запримила 775 пријава за полагање стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица.

У складу са Правилником о програму, начину и висини трошкова полагања стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица („Службени гласник РС”, бр. 111/13, 57/14, 126/14 и 111/15), Управа је организовала полагање стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду за 620 кандидата и полагање стручног испита за обављање послова одговорног лица за 26 кандидата, односно за укупно 646 кандидата. Од укупног броја кандидата који су изашли на полагање, стручне испите са успехом је положило 358 (55,41%) кандидата (Табела 12).

Табела 12

Број кандидата који су полагали стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду и стручни испит за обављање послова одговорног лица	Број кандидата који је положио испит	Процент (%)
(1)	(2)	(3)
646	358	55,41

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду укупно је полагало 620 кандидата, од којих је 336 кандидата положило испит у целости што износи (54,19%), (Табела 13).

Табела 13

Број кандидата који су полагали стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду	Број кандидата који је положио испит	Процент (%)
(1)	(2)	(3)
620	336	54,19

У табели 14 приказан је број кандидата који је изашао на стручни испит за обављање послова безбедности и здравља на раду према степену стручне спреме пријављеног кандидата.

Табела 14

Ред.бр.	Степен стручне спреме	Број кандидата који је изашао на стручни испит	Број кандидата који је положио испит
(1)	(2)	(3)	(4)
1	III	5	1
2	IV	45	18
3	V	2	1
4	VI	113	58
5	VII	453	256
6	VIII	2	2
Укупно:	-	620	336

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова прегледа и провере опреме за рад укупно је полагало 12 кандидата. Број кандидата који је са успехом положио стручни испит је 11 (91,6%).

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова испитивања радне околине укупно је полагало 14 кандидата. Број кандидата који је са успехом положио стручни испит је 11 (78,57%).

4.1.2 Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта и стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова

Управа је у 2017. години запримила 103 пријаве за полагање стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова.

У складу са Правилником о програму, начину и висини трошкова припреме и полагања стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова („Службени гласник РС”, бр. 113/13, 57/14 и 111/15), Управа је организовала припрему за полагање стручних испита за укупно 86 кандидата, а испит су успешно положила 82 кандидата (95,34%).

Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта је положило 17 кандидата.

Стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова је положило 65 кандидата.

4.2 Лиценце у области безбедности и здравља на раду

У 2017. години Управа је у складу са Правилником о условима и висини трошкова за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, бр. 112/13, 57/14 и 102/15) припремила укупно 56 лиценци које издаје министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

У Табели 15 је приказан број издатих нових лиценци у 2017. години.

Табела 15

Редни број	Назив лиценце	Број издатих нових лиценци
1.	Лиценца за обављање послова безбедности и здравља на раду	22
2.	Лиценца за обављање послова прегледа и провере опреме за рад	3
3.	Лиценца за обављање послова испитивања услова радне околине	2
4.	Лиценца за обављање послова испитивања услова радне околине-биолошке штетности	-
5.	Лиценца за обављање послова одговорног лица за преглед и проверу опреме за рад	6
6.	Лиценца за обављање послова одговорног лица за испитивање услова радне околине	4
7.	Укупно:	37

У Табели 16 приказан је број обновљених лиценци у 2017. години.

Табела 16

Редни број	Назив лиценце	Број обновљених лиценци
1.	Лиценца за обављање послова безбедности и здравља на раду	16
2.	Лиценца за обављање послова прегледа и провере опреме за рад	1
3.	Лиценца за обављање послова испитивања услова радне околине	1
4.	Лиценца за обављање послова испитивања услова радне околине-биолошке штетности	1
7.	Укупно:	19

Због промене пословног назива или седишта послодавца Управа је припремила девет измена решења поводом претходно издатих лиценци.

Управа је у 2017. години обавила укупно 32 надзора над радом правних лица и предузетника којима су издате лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Од наведеног броја извршених надзора за четири правна лица припремљена су решења којима је наложено престанак обављања делатности до испуњења прописаних услова, код два правна лица записником је наложено да се изврши допуна документације, односно да се Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини измени у складу са прописима из области безбедности и здравља на раду. Утврђено је да су четири предузетника са лиценцом за обављање послова безбедности и здравља на раду су брисана из регистра који води Агенција за привредне регистре.

У извештајном периоду извршена су четири надзора код правних лица у циљу утврђивања испуњености услова за издавање лиценци за обављање послова прегледа и провере опреме за рад, три надзора код правних лица у циљу утврђивања испуњености услова за издавање лиценци за обављање послова испитивања услова радне околине – хемијских, физичких штетности, микроклиме и осветљености, као и један надзор код правног лица у циљу утврђивања испуњености услова за издавање лиценце за обављање послова испитивања услова радне околине – биолошких штетности.

4.3 Мишљења

У 2017. години Управа је издала 24 стручна мишљења за примену прописа у области безбедности и здравља на раду и 99 мишљења о предлозима других прописа (предлога, закључака и извештаја и др.).

У извештајном периоду обрађено је 12 мишљења у вези са програмима оспособљавања особа са инвалидитетом у складу са чланом 15. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 32/13).

Управа је у овом периоду припремила 74 брза одговора.

5. САРАДЊА НА МЕЂУНАРОДНОМ И НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

5.1 Сарадња на међународном нивоу

Управа успешно сарађује са Европском агенцијом за безбедност и здравље на раду у циљу размене информација из ове области.

Поводом Кампање за 2016-2017. годину „Здрава радна места за све генерације” а у оквиру такмичења „Здрава радна места – награде за добру праксу” које је организовала Европска агенција за безбедност и здравље на раду компанија Рудник и флотација Рудник доо, Рудник је добитник награде на овом престижном такмичењу. Представници Управе и компаније Рудник и флотација Рудник доо, Рудник учествовали су на церемонији доделе награда „Здрава радна места – награде за добру праксу” која је одржана 26.04.2017. године на Малти поводом председавања ове државе Европском унијом.

Управа је уз подршку Европске агенције за безбедност и здравље на раду обележила Европску недељу безбедности и здравља на раду одржавањем конференције „Безбедност и здравље на раду у дуалном образовању”. Конференцију је отворио министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања господин Зоран Ђорђевић, а на овом догађају поред представника министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, социјалних партнера и Европске агенције за безбедност и здравље на раду су учествовали представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Привредне коморе Србије, Института за медицину рада „Др Драгомир Карајовић”, СИОР-РИБ, Пољска, АУВА, Аустрија, као и представници компанија и средњих стручних школа из Републике Србије које успешно спроводе процес дуалног образовања.

У 2017. години настављена је сарадња са Међународном организацијом рада узимајући у обзир њену улогу и допринос у остваривању модерног и ефикасног система безбедности и здравља на раду. Сарадња са Међународном организацијом рада, између осталог, је реализована кроз учешће на CLEAR пројекту „Ангажовање и подршка на националном нивоу за смањење појаве дечијег рада”. Резултат учешћа на овом пројекту, између осталог, је доношење Уредбе о утврђивању опасног рада за децу („Службени гласник РС”, број 53/17).

Када је у питању припрема предлога пројекта из области безбедности и здравља на раду у току 2017. године је припремљен предлог Twinning пројекта под називом „Хармонизација и имплементација законске регулативе у области безбедности и здравља на раду“.

5.2 Процес придруживању ЕУ

У оквиру процеса придруживања Републике Србије Европској унији Управа је укључена у процес придруживања ЕУ кроз учешће у раду преговарачких група, и то:

- Преговарачко поглавље 19 - СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА И ЗАПОШЉАВАЊЕ;
- Преговарачка поглавље 18 – СТАТИСТИКА;

- Преговарачко поглавље 3 - ПОСЛОВНО НАСТАЊИВАЊЕ И СЛОБОДА ПРУЖАЊА УСЛУГА.

У оквиру Преговарачког поглавља 19 Управа ради на припреми текста Акционог плана за преговарачко поглавље у делу који се односи на безбедност и здравље на раду. Када је у питању Преговарачко поглавље 18 – СТАТИСТИКА, Управа је укључена у припрему Предлога Преговарачке позиције Републике Србије за Међувладину конференцију о приступању Републике Србије Европској унији за Поговље 18 „Статистика“ у делу који се односи на статистику повреда на раду.

5.3 Сарадња на националном нивоу

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство државне управе и локалне самоуправе потписали су заједничку иницијативу за унапређење система безбедности и здравља на раду у јединицама локалне самоуправе. У оквиру Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Управа пружа стручну помоћ путем одржавања семинара, радионица и консултација у циљу припреме кандидата за обављање послова лица за безбедност и здравље на раду и израде акта о процени ризика. Циљ је да се заједничким радом унапреди систем безбедности и здравља на раду кроз промоцију друштвене одговорности свих чинилаца система безбедности и здравља на раду у циљу остваривања добробити на раду, развијања културе превенције безбедности и здравља на раду чиме се ствара здраво, напредно и модерно друштво, здрави запослени на здравом радном месту.

Сарадња на националном нивоу остварује се и са другим министарствима пре свега кроз учешће у раду радних група и комисија у циљу решавања појединачних питања из надлежности министарстава, и то: Стручној радној групи за превентиву повређивања у саобраћају и рехабилитацију повређених у саобраћају; Привремененом техничком комитету за област заштитних средстава и опреме; Заједничком телу ради предузимања заједничких мера и активности значајних за спровођење Протокола о води и здрављу; Телу за координацију безбедности саобраћаја на путевима; Техничким комисијама за преглед на терену Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса и заједничком телу за спровођење Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса коју спроводи Министарство заштите животне средине у сарадњи са другим министарствима; Комисији за психоактивне контролисане супстанце коју је формирала Влада Републике Србије; изради документа Процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања; Комисијама за стандарде Института за стандардизацију Србије (безбедност машина, механичке вибрације и удар, друштвена безбедност, заштита од буке, заштитна одећа, заштитни шлемови, заштите слуха, заштита органа за дисање итд.).

6. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

6.1 Едукација у области безбедности и здравља на раду

У циљу размене знања и искустава о актуелним темама из области безбедности и здравља на раду Управа је у сарадњи са социјалним партнерима извршила едукацију запослених, послодаваца, лица за безбедност и здравље на раду и других учесника у систему безбедности и здравља на раду о примени Закона и подзаконских прописа који обезбеђују функционисање система. У оквиру ових семинара и радионица посебна пажња је била посвећена питањима која стварају проблеме и недоумице у примени законских и подзаконских решења у пракси.

Поред горе наведеног, Управа је редовно позивана и на манифестације које су организовале друге институција, и то:

- 26.01.2017. године – семинар „Безбедност и здравље на раду – питања и одговори”, Висока школа за предузетништво, Београд;
- 20.02.2017. године – обележавање Међународног дана Социјалне правде посетом компанији ХЕМОФАРМ АД, Вршац;
- 21.02.2017. године – семинар „Безбедност и здравље на раду”, Међународни институт за примењено управљање знањем, Нови Сад;
- 28.02.2017. године – састанак у оквиру пројекта „BALCAN OSHNET”, Удружење за безбедност и здравље на раду Србије, Крагујевац;
- 03.03.2017. године – Конференција „Заштита животне средине и жене у Србији”, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Београд;
- 14.03.2017. године – Конференција „Заједничко деловање хитних служби у саобраћају”, Комитет за безбедност саобраћаја, Београд;
- 17.03.2017. године – семинар „Здраво окружење – добра пракса – хајде да учимо једни од других“, WOW/SS, BOFOS и EZA, Београд;
- 21.04.2017. године – семинар „Нове политике у области безбедности и здравља на раду”, Удружење за безбедност и здравље на раду Мачванског округа, Шабац;
- 25.04.2017. године – семинар „Поступање у складу са новим подзаконским прописима у области безбедности и здравља на раду и практична примена Закона о инспекцијском надзору и Закона о условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство и њиховој заштити”, Инспекторат за рад, Београд;
- 11.05.2017. године – Конференција „Mining for Generations - 2nd Nordic-Serbian Mining Academy in SEE”, Нордијско – Српска академија за рударство, Београд;
- 26.05.2017. године, „XXV мајски сусрети заштите Србије-Шид 2016” „Презентација Закона о изменама Закона о безбедности и здрављу на раду”, Удружење заштите на раду Шид, Шид;
- 30-31.05.2017. године – радионица „Програм обуке тима синдикалних активиста у области безбедности и здравља на раду“, УГС НЕЗАВИСНОСТ, Београд;

- 12.06.2017. године – Конференција за медије поводом обележавања Светског дана борбе против дечијег рада, Канцеларија Међународне организације рада, Београд;
- 06.08.2017. године – обележавање Дан рудара, централна церемонија одржана на Руднику када је министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања уручио награде најбољим рударима;
- 20.09.2017. године – четврта Међународна конференција „Примењена заштита и њени трендови“, Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић”, Београд;
- 22.09.2017. године – семинар „Упознавање са битним правилницима из области безбедности и здравља на раду”, Удружење за ванредне ситуације, Нови Сад;
- 30.09.2017. године – Државно такмичење екипа Црвеног крста Србије у пружању прве помоћи, у организацији Црвеног крста Србије и компаније Рудник и флотација Рудник доо, Рудник;
- 04.10.2017. године – Седма међународна конференција о минералним сировинама у Републици Србији – покретач економског развоја”, Београд;
- 24.10.2017. године – 17. Српски економски Самит, Београд;
- 23.11.2017. године – радионица „Предлог мапе пута за елиминацију злоупотребе дечијег рада”, Канцеларија Међународне организација рада, Београд и Центар за социјалну политику, Београд;
- 27.11.2017. године – трибина „Безбедност и здравље на раду – Усаглашеност домаћих прописа са европским законодавством, мањкавости у повезивању теорије и праксе”, Зајечарарски управни округ;
- 08.12.2017. године – семинар „Усавршавање знања лица за безбедност и здравље на раду”, Нови Сад, Удружење заштите на раду Србије;

6.2 Национална признања из области безбедности и здравља на раду

Поводом обележавања 28. априла Светског дана безбедности и здравља на раду и Дана безбедности и здравља на раду у Републици Србији, Управа је у сарадњи са Инспекторатом за рад и социјалним партнерима организовала такмичење за доделу националних признања из области безбедности и здравља на раду, и то: Повеља „28. април” за правна лица/предузетнике у категорији до 250 и преко 250 запослених, Плакета „28. април” и Похвалница „28. април”.

У категорији Повеља „28. април” за правна лица/предузетнике који имају више до 250 запослених, добитници Повеље који равноправно деле прво место су:

- „MILANOVIĆ INŽENJERING” DOO, Kragujevac;
- MICROSOFT SOFTWARE D.O.O., Beograd.

Друго место у овој категорији равноправно деле:

- GORENJE APARATI ZA DOMAĆINSTVO D.O.O., Valjevo;
- ЗЛАТИБОРАЦ Д.О.О., Београд.

Треће место у овој категорији равноправно деле:

- LE BELIER „KIKINDA” D.O.O. , Kikinda;

- HEINEKEN SRBIJA D.O.O., Zaječar;
- DELHAIZE SERBIA D.O.O., Beograd.

У категорији Повеља „28. април” за правна лица/предузетнике који имају мање од 250 запослених, добитници Повеље који равноправно деле прво место су:

- СИГИТ Д.О.О., Крагујевац;
- КОЛУБАРА УНИВЕРЗАЛ Д.О.О. Велики Црљени;
- СЗТР ЕСКОМ, Велико Градиште.

Друго место у овој категорији равноправно деле:

- ADIENT SEATING D.O.O., Kragujevac;
- CAPRIOLO D.O.O. Ваčka Topola;
- ЈУБ ДОО, Шимановци.

Треће место у овој категорији равноправно деле:

- GRANEXPORT D.O.O., Pančevo;
- АУРА Д.О.О., Ниш.

Добитници Плакета „28. април” су:

- Драган Милетић, руководилац Службе за заштиту здравља и безбедност на раду, ПКБ Корпорација;
- Ненад Ковачевић, мастер менаџер, 141. Класа, Кадетска бригада Школа националне одбране;
- Сања Шимпрага, уредница и водитељка емисије „Србија он-лине“, ТВ „Коперникус”, Београд;
- Зоран Глигорић, координатор, Београдски сајам.

Добитници Похвалница „28. април” су:

- Веселин Кнежевић, експерт координатор за HSE, запослен у НИС Нафтагас - специјални радови, Нови Сад;
- Саша Николић, директор службе безбедности и здравља на раду и заштите животне средине у компанији FCA Србија д.о.о. Крагујевац,

Поводом обележавања 28. април – Светског дана безбедности и здравља на раду и Дана безбедности и здравља на раду у Републици Србији, Управа је у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја организовала ликовни конкурс „Мени су моја безбедност и здравље баш важни” на коме су учествовали ученици из система основног образовања из Републике Србије. Циљ конкурса је био да ученици основних школа кроз ликовне радове покажу колико им је важно да брину о сопственој безбедности и здрављу како им се не би догодило да се повреде у школи, на рекреативној настави, у игри или код куће, као и да у свом окружењу, уз помоћ наставника и родитеља, препознају опасности и сачувају сопствено здравље,

На конкурс је одабрано дванаест радова ученика из основних школа, и то:

1. Одељење IV/2 „ОШ Рашка”, Рашка;
2. „ОШ Олга Петровић, ” Падинска Скела;
3. „ОШ Љуба Ненадовић, ” Београд;
4. „ОШ Јелена Ћетковић”, Београд;
5. „ОШ Петар Враголић”, Љубовија;

6. „ОШ Ђуро Салај”, Суботица;
7. „ОШ Вук Караџић”, Краљево;
8. VIII/2 „ШОСО” Мара Мандић, Панчево;
9. IV/3 „ОШ Свети Сава”, Косовска Митровица;
10. II/1 „ОШ Бранко Радичевић”, Нови Сад.

6.3 Манифестације

Управа је у циљу промоције области безбедности и здравља на раду, односно развијања културе рада и подизања свести у току 2017. године организовала и реализовала следеће манифестације:

1) ТАИЕХ радионица „Стратешки оквир за безбедност и здравље на раду ЕУ 2014-2020” која је одржана 10-11. априла 2017. године у Београду;

2) „28. април” – Светски дан безбедности и здравља на раду и Дан безбедности и здравља на раду у Републици Србији у сарадњи са Инспекторатом за рад, социјалним партнерима и Међународном организацијом рада. У оквиру ове манифестације, која је одржана 28.04.2017. године у Београду, Радио-телевизија Србије, додељена су национална признања у овој области;

3) ТАИЕХ радионица „Закон о безбедности и здрављу на раду” која је одржана 29.09.2017. године у Београду.

7. САВЕТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Савет за безбедност и здравље на раду образован је Одлуком о образовању Савета за безбедност и здравље на раду („Службени гласник РС”, бр. 40/05 и 71/07).

Задаци Савета за безбедност и здравље на раду су да: даје иницијативе за доношење прописа у области безбедности и здравља на раду, даје иницијативу за израду националног програма развоја безбедности и здравља на раду, својим деловањем доприноси приближавању различитих ставова учесника у социјалном дијалогу у овој области, иницира превентивну политику по свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду.

Осамнаеста седница Савета за безбедност и здравље на раду одржана је 03.04.2017. године у Београду на којој је разматрано: усвајање Пословника о раду Савета за безбедност и здравље на раду; Извештај о раду Управе за безбедност и здравље на раду за 2016. годину и Извештај о раду Инспектората за рад за 2016. годину.